

**Rupturism și internaționalism popular. O
scrisoare deschisă de divorț și disociere
politică**

În atenția celor interesați

Vine un moment în care neînțelegerile și luptele interne încetează să mai descrie ceea ce se întâmplă în cadrul stângii.

Timp de mai bine de un secol, socialiștii libertari și cei autoritari au continuat să vorbească ca și cum am face parte dintr-o singură familie politică. Am moștenit limbajul unei Stângi comune, demonstrații comune, inamici comuni, istorii comune ale luptei muncitorești și antifascismului și, când împrejurările au cerut-o, baricade comune. Profunzimea problemelor dintre noi a fost tratată până acum ca o problemă internă a acestei familii: socialiștii libertari nu au încredere în stat, socialiștii autoritari insistă asupra tranziției; socialiștii libertari cer autonomie, socialiștii autoritari cer disciplină; socialiștii libertari avertizează împotriva concentrării puterii, socialiștii autoritari ne cer să o tolerăm până la o etapă ulterioară a istoriei.

Această rânduială este imposibil de menținut.

Ceea ce ne desparte nu este, în esență, o neînțelegere despre care strategie revoluționară este mai eficientă. Tot mai mult, susținem oameni diferiți, apărăm instituții diferite, recunoaștem subiecți politici diferiți și ajungem de părți opuse ale unor lupte reale, cu consecințe materiale și viscereale asupra vieților altora.

A cere eliberarea deținuților statului iranian, condamnând în același timp imperialismul american și israelian, ar fi trebuit să fie printre cele mai puțin controversate poziții imaginabile pentru o Stângă internaționalistă. Opoziția față de închisori, execuții, tortură, intervenție străină, sancțiuni sau război imperialist nu necesită deloc alegerea unuia dintre aceste sisteme în detrimentul celuilalt.

Cu toate acestea, chiar și acest lucru s-a dovedit intolerabil pentru o tendință campistă semnificativă.

Oamenii care au insistat că iranienii se pot opune simultan imperialismului străin și propriului lor stat au fost acuzați că susțin imperialismul. Radicalii de culoare și aboliționistii care și-au exprimat solidaritatea cu deținuții iranieni au fost supuși unor presiuni pentru a-și retrage solidaritatea. Vocile iraniene care își descriau propria represiune au fost tratate ca fiind inoportune din punct de vedere politic, deoarece recunoașterea lor perturbă o narațiune geopolitică în care statele, și nu oamenii guvernați de ele, deveniseră principalii actori ai eliberării.

Acest lucru s-a întâmplat în timp ce anarhiștii din Sud-Vestul Asiei și Nordul Africii (și cei conectați cu aceste regiuni) jeleau deja o altă pierdere enormă: proiectul autonom din Rojava. Imperfect, contradictoriu, niciodată pur anarhist, dar totuși printre experimente revoluționare contemporane care se apropie cel mai mult de socialismul libertar. Rojava fusese zdrobită sub noul regim sirian, trădarea SUA și epurarea etnică turcă. Pentru socialiștii libertari care au petrecut ani de zile urmărind comunitățile kurde, arabe, asiriene și altele experimentând forme de autonomie comună, eliberarea femeilor și organizare politică confederală în condiții aproape imposibile, a fost distrugerea unei posibilități revoluționare vii.

Și, aproape imediat, ne-am confruntat din nou cu oameni care își spuneau „anti-imperialiști” și care păreau incapabili să perceapă eliberarea altfel decât prin intermediul statelor.

Aceasta este ruptura.

Problema nu este că anarhiștii și campistii au opinii divergente cu privire la Iran, Siria, Palestina, Ucraina, China, Rusia sau orice alt conflict specific. Problema este că ne contrazicem din ce în ce mai mult cu privire la ce este anti-imperialismul în sine sau cui îi este dedicat.

Pentru noi, eliberarea aparține oamenilor. Un guvern nu devine întruparea populației sale doar pentru că intră în conflict cu Washingtonul. Un partid revoluționar nu devine sinonim cu clasa muncitoare doar pentru că pretinde că o reprezintă. Un stat nu dobândește dreptul de a închide disidenți doar pentru că un alt stat dorește să îl răstoarne. Un popor nu încetează să aibă autonomie doar pentru că rezistența sa complică strategia geopolitică a altcuiva.

Nicio luptă împotriva unui imperiu nu ne poate cere să îi abandonăm pe cei care trăiesc sub un alt imperiu, stat, partid, armată, sistem carceral sau clasă dominantă.

Cu toate acestea, campismul impune tot mai mult tocmai această ierarhie a solidarității. Ne cere să deosebim opresiunea nu după ceea ce le face oamenilor, ci după cine o comite. Ne cere să considerăm

anumite închisori ca fiind stânjenitoare din punct de vedere strategic, anumite ambiții imperialiste ca fiind defensive, anumite clase dominante ca fiind temporar progresiste și anumite populații ca fiind subordonate politic poziției internaționale a statelor care le guvernează.

Respingem în totalitate această poziție și nu mai credem că această respingere poate fi încadrată la nesfârșit în limbajul obișnuit al luptelor interne din stânga. Dacă unii cred la momentul actual că deținuții iranieni merită solidaritate internațională, iar alții consideră că o astfel de solidaritate trebuie suprimată atunci când Iranul confruntă Statele Unite, nu mai dezbatem doar tactici. Dacă un curent vede instituțiile autonome kurde ca pe niște posibilități revoluționare, iar altul le vede ca pe niște piese inoportune în lupta geopolitică dintre hegemonii lumii, nu mai dezbatem doar tactici. Dacă un curent crede că eliberarea trebuie organizată de jos în sus, în timp ce altul cere în mod repetat oamenilor oprimați să se subordoneze statelor, partidelor și taberelor geopolitice care pretind că acționează în numele lor, nu mai dezbatem doar tactici.

Vorbim despre proiecte politice complet diferite.

Insistența continuă că anarhiștii, socialiștii libertari și campiiștii trebuie, cu toate acestea, să formeze o singură stângă revoluționară a estompat această realitate mult prea mult timp. Proximitatea istorică a fost confundată cu compatibilitatea politică. Inamicii comuni au fost confundați cu obiectivele comune. Termenului „socialism” i s-a permis să ascundă raporturi fundamentale incompatibile față de autoritate.

Nu mai intenționăm să menținem această ficțiune. Prin urmare, ne anunțăm separarea în toate modurile posibile de socialiștii autoritari și de campiiștii geopolitici.

Nu ne retragem din lupta internațională, nu îi abandonăm pe comuniștii care resping metodologia autoritară, nu restrângem solidaritatea doar acelor care se autointitulează anarhiști și nici nu cerem popoarelor autonome să își traducă luptele în vocabularul radicalismului european din secolul al XIX-lea înainte de a le recunoaște legitimitatea.

Urmărim exact opusul acestei căi. Ne propunem să ne separăm de metodologia ierarhică pentru a extinde recunoașterea metodologiei cu adevărat libertare oriunde se dezvoltă aceasta. Vechea unitate a stângii se destramă pentru că a fost organizată în jurul unor etichete politice și tabere geopolitice reprezentate de ideologii care nu mai controlează acele tabere.

Ceea ce trebuie să înlocuiască campismul și luptele de stat este organizarea în jurul eliberării în sine, nu a geopoliticii. Această scrisoare este o încercare de a numi această separare, de a explica de ce a devenit necesară și de a propune ce ar trebui să urmeze după ea.

Am numi acest prim principiu *rupturism de stânga*: ne separăm de toate curente autoritare și le negăm legitimitatea drept curente revoluționare de stânga.

Am numi al doilea principiu *internaționalism popular*: susținem popoarele oprimate chiar și împotriva propriului lor stat, fără a ține cont de granițele naționale sau de geopolitică.

Prin urmare, facem un apel la încetarea sprijinului material și politic pentru proiectele autoritare care își însușesc limbajul eliberării în timp ce întemnițează, reprimă, exploatează sau supun oamenii pe care pretind a-i elibera. Niciun stat nu merită loialitatea noastră doar pentru că își spune socialist, anti-imperialist, revoluționar sau membru al unei tabere geopolitice preferate. Niciun partid nu obține solidaritatea noastră declarându-se reprezentantul istoric al unui popor căruia îi neagă autonomia.

Angajamentul nostru nu este față de guverne sau piese de șah geopolitice, ci față de oameni.

Nu avem nicio obligație să apărăm un stat criminal doar pentru că un alt stat criminal îl amenință pe el și pe altcineva. Nu avem nicio obligație să trecem cu vederea închisorile pentru că paznicii lor se opun Washingtonului, să trecem cu vederea ambiția imperială pentru că „se opune NATO” sau să trecem cu vederea represiunea politică pentru că recunoașterea ei ar putea complica teoria altcuiva despre anti-imperialism. Opoziția față de dominația străină nu necesită subordonare față de dominația internă.

Și nici nu este locul nostru, de la mii de kilometri depărtare, să fabricăm un mandat revoluționar pentru alți oameni. Nu noi decidem că iranienii trebuie să se răscoale, că palestinienii trebuie să urmeze o strategie în locul alteia, că kurzii trebuie să accepte sau să respingă negocierile sau că vreo populație

trebuie să se sacrifice pentru nevoile strategice ale unui bloc politic internațional. Solidaritatea nu conferă în niciun caz dreptul de comandă asupra celor colonizați și oprimați din lume.

Dacă un popor se organizează, opune rezistență, face grevă, se revoltă, își apără comunitățile sau alege în alt mod confruntarea cu instituțiile care îl domină, sarcina noastră este să îl ascultăm ca pe un actor politic de sine stătător. Dacă alege o altă cale, acea decizie îi aparține, de asemenea. Principiul este autonomia, nu spectatorii din străinătate care se autonumesc comandanți ai unor lupte pe care nu sunt nevoiți să le trăiască.

Voi întrebați cine ar trebui să conducă poporul, noi răspundem că poporul ar trebui să se conducă singur. Acesta este începutul Rupturismului și fundația pe care trebuie reconstruit Internaționalismul Popular.

Ordinea internațională post-McCarthy ne lasă cu o responsabilitate politică la care nu se poate răspunde prin nostalgie. Comunismul autoritar a pierdut încrederea unor părți enorme din populațiile pe care încă pretinde că le eliberează, în timp ce campismul le cere în mod repetat mișcărilor din prezent să se subordoneze unor state și tradiții pe care nu le-au ales. Nu vom mai lega viitorul socialismului libertar de reabilitarea acestora.

Aceasta nu este o pledoarie pentru anticomunism. Comuniștii care resping metodologia ierarhică rămân printre cei cu care cooperarea este posibilă. Campismul în sine se extinde dincolo de comunism, în curente liberal-radical, naționaliste, teocratice și geopolitice. Separarea noastră este față de metodologie și de cei care o utilizează: suveranitatea de partid, cultul statului, substituționismul politic, loialitatea hegemonică și cerința ca luptele populare să își sacrifice autonomia de dragul unei tabere istorice presupus mai mari.

Dacă ne propunem să construim o mișcare internațională de masă pentru eliberarea tuturor, trebuie să întâlnim popoarele lumii acolo unde se desfășoară efectiv luptele lor, în loc să le cerem să preia vechile noastre loialități sectare. Nu datorăm nicio loialitate statelor eșuate, partidelor moarte, claselor dominante sau blocurilor geopolitice. Orice obligații de unitate ar fi putut exista odată între facțiunile stângii din secolul al XIX-lea au fost de mult plătite înzecit prin sângele tovarășilor noștri și al popoarelor oprite din întreaga lume.

Responsabilitatea noastră este față de oamenii care trăiesc și față de cei care au murit.

În bună credință față de popoarele oprite de pretutindeni, mișcarea socialistă libertară trebuie, în sfârșit, să se delimiteze de acele tradiții autoritare care au vorbit în mod repetat în numele lor, negându-le în același timp autonomia. Nu ar trebui să cerem lumii să aibă din nou încredere în ele ca preț pentru a avea încredere în noi.

Ar trebui să ne separăm, iar separarea noastră trebuie să devină una materială, nu doar retorică. Dacă ne opunem cu adevărat tendinței campiste... atunci oriunde campismul se plasează împotriva eliberării populare, ar trebui să încetăm să mai finanțăm, să mai legitimăm, să mai facem propagandă și să mai spălăm politic proiectele de „eliberare” autoritare doar pentru că se opun unui stat inamic. Ar trebui, în schimb, să ne direcționăm solidaritatea către muncitori, deținuți, comunități autonome, sindicate, mișcări de femei, popoare indigene, organizații libertare, disidenți și alte forțe populare care luptă pentru a-și extinde propria capacitate de a-și guverna viața.

Rupturism și internaționalism popular. O scrisoare deschisă de divorț și disociere politică

Foaia Libertară nr. 10, august 2026

N.tr.: Ca urmare a scrisorii de solidaritate cu prizonierii politici iranieni apărută în The Guardian, s-a intensificat dezbateră din câmpul stângii internaționale despre anti-imperialism și campism. Am tradus această poziționare care reflectă propriile noastre opinii despre necesitatea unei delimitări clare între socialiștii libertari și cei autoritari, delimitare ce se concretizează tot mai mult și în România.

Pentru context, scrisoarea care a generat debaterile incipiente poate fi citită aici:
<https://www.theguardian.com/commentisfree/ng-interactive/2026/aug/20/iran-political-prisoners>.

ro.theanarchistlibrary.org